

1. การคำนวณค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงมาตรฐาน คำนวณได้อย่างไร

ข. ชั่วโมงมาตรฐาน x ค่าใช้จ่ายผันแปรมาตรฐาน

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

1. การคำนวณค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงมาตรฐาน คำนวณได้อย่างไร

ค. ชั่วโมงจริง x ค่าใช้จ่ายผันแปรจริง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

1. การคำนวณค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงมาตรฐาน คำนวณได้อย่างไร

ง. ชั่วโมงจริง x ค่าใช้จ่ายผันแปรมาตรฐาน

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

2. การคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิตตามงบประมาณ ณ ชั่วโมงมาตรฐานตรงกับข้อใด

ก. ค่าใช้จ่ายคงที่ตามงบประมาณ + ค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงจริง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

2. การคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิต
ตามงบประมาณ ณ ชั่วโมงมาตรฐาน
ตรงกับข้อใด

ข. ค่าใช้จ่ายผันแปรตามงบประมาณ +
ค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงจริง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เตือนเมือง

2. การคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิต
ตามงบประมาณ ณ ชั่วโมงมาตรฐาน
ตรงกับข้อใด

ค. ค่าใช้จ่ายคงที่ตามงบประมาณ +
ค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงมาตรฐาน

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เตือนเมือง

2. การคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิต
ตามงบประมาณ ณ ชั่วโมงมาตรฐาน
ตรงกับข้อใด

ง. ค่าใช้จ่ายผันแปรตามงบประมาณ +
ค่าใช้จ่ายผันแปร ณ ชั่วโมงมาตรฐาน

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เตือนเมือง

จากตารางวิเคราะห์ความพึงพอใจ
ต่อไปนี้ใช้ตอบคำถามข้อ 3-ข้อ7

ค่าใช้จ่ายในการผลิตจ่ายจริง
= 80,000

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เตือนเมือง

จากตารางวิเคราะห์ความพึงพอใจ
ต่อไปนี้จะใช้ตอบคำถามข้อ 3-ข้อ7

ค่าใช้จ่ายในการผลิตตาม-
งบประมาณ ณ ชั่วโมงมาตรฐาน
= 78,000

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

จากตารางวิเคราะห์ความพึงพอใจ
ต่อไปนี้จะใช้ตอบคำถามข้อ 3-ข้อ7

ค่าใช้จ่ายในการผลิตมาตรฐาน
= 82,000

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

3. งานระหว่างทำ ข้อใดถูกต้อง

- ก. 78,000
- ข. 80,000
- ค. 82,000
- ง. 84,000

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

4. การบันทึกผลต่างปริมาณ คือข้อใด

- ก. 2,000 F
- ข. 2,000 U
- ค. 4,000 F
- ง. 4,000 U

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

5. ข้อใดบันทึก ผลต่างที่ควบคุมได้ ถูกต้อง

- ก. 2,000 F
- ข. 2,000 U
- ค. 4,000 F
- ง. 4,000 U

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

6. ข้อใดบันทึก ผลต่างสุทธิ ถูกต้อง

- ก. 2,000 F
- ข. 2,000 U
- ค. 6,000 F
- ง. 6,000 U

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

7. ถ้ากิจการใช้การวิเคราะห์ผลต่างแบบ

Oneway ข้อใดปิดบัญชีผลต่างถูกต้อง

- ก. เดบิต ต้นทุนขาย 2,000
- ข. เครดิต ต้นทุนขาย 2,000
- ค. เดบิต ต้นทุนขาย 6,000
- ง. เครดิต ต้นทุนขาย 6,000

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

8. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของต้นทุนมาตรฐาน

- ก. ช่วยในการวางแผน
- ข. ช่วยในการควบคุมต้นทุน
- ค. เป็นแนวทางกำหนดราคาขาย
- ง. ช่วยในการลดต้นทุนการผลิต

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

9. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยการผลิต

- ก. วัตถุดิบทางตรง
- ข. วัสดุโรงงานใช้ไป
- ค. ค่าขนส่งออก
- ง. ค่าขนส่งเข้า

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

10. ต้นทุนมาตรฐานด้านใดที่ไม่ใช่

ข้อมูลจากอดีตมาประกอบการพิจารณา

- ก. วัตถุดิบทางตรง
- ข. วัตถุดิบทางอ้อม
- ค. ค่าแรงทางอ้อม
- ง. ค่าใช้จ่ายในการผลิต

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

การบัญชีต้นทุน 2

ตอนที่ 16

ต้นทุนมาตรฐาน
มาตรฐานค่าใช้จ่ายการผลิต

โดย ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

สาระการเรียนรู้

1. ลักษณะของระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐาน
2. ประโยชน์ของต้นทุนมาตรฐาน

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

สาระการเรียนรู้

3. มาตรฐานค่าใช้จ่ายการผลิต
4. การวิเคราะห์ผลต่างมาตรฐาน
ค่าใช้จ่ายการผลิต

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. บอกลักษณะของระบบบัญชี
ต้นทุนมาตรฐานได้
2. บอกประโยชน์ของต้นทุน
มาตรฐานได้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 3.อธิบายความหมายของมาตรฐาน
ค่าใช้จ่ายการผลิตได้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

4. การวิเคราะห์ผลต่างมาตรฐาน
ค่าใช้จ่ายการผลิตได้

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

บทนำ

ระบบต้นทุนที่ได้ศึกษาผ่านมาแล้ว เป็นระบบต้นทุนรวม Full Cost ซึ่งเป็นระบบที่ใช้กันโดยทั่วไป แต่เนื่องจากระบบต้นทุนรวมจะบันทึกต้นทุน

ที่เกิดขึ้นจริงจากต้นทุนที่ได้เกิดขึ้นแล้ว (ต้นทุนในอดีต) ดังนั้นรายงานการผลิตจะถูกจัดทำขึ้นเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการผลิต ซึ่งหากต้นทุนการผลิตผิดพลาด กว่าที่ผู้บริหารจะได้รับทราบก็จะทำให้ล่าช้าเกินกว่าที่จะแก้ไข

ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ระบบต้นทุนรวมจึงมีข้อบกพร่องในเรื่องของความล่าช้าของข้อมูลการผลิต นอกจากนั้นระบบต้นทุนรวมก็จะไม่จูงใจให้พนักงานควบคุมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเนื่องจากขาดเครื่องมือที่จะใช้วัด

ประสิทธิภาพ คือความมีมาตรฐาน จากข้อบกพร่องดังกล่าวของระบบต้นทุนรวมกิจการที่มีกำลังการผลิตขนาดใหญ่ ต้องใช้ต้นทุนการผลิตสูง จึงหันมาใช้วิธีการพยากรณ์ต้นทุนล่วงหน้า เป็นต้นทุนที่ประมาณ

ขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ โดยพิจารณา
จากต้นทุนที่เกิดขึ้นในอดีต และ
สถานการณ์ต่างๆที่อาจทำให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงของต้นทุนขึ้นในอนาคต
โดยเรียกระบบบัญชีต้นทุนนี้ว่า
“ระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐาน”

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ระบบต้นทุนมาตรฐาน

Standard Costing คือกระบวนการ
ที่กิจการวางแผนต้นทุนในการผลิต
สินค้าต่อหน่วยขึ้นล่วงหน้า อย่างมี
หลักเกณฑ์ ภายใต้สภาวะการณ์

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ที่ได้วางแผนไว้ โดยต้นทุนซึ่งเป็น
ปัจจัยการผลิตแต่ละชนิด คือ วัตถุดิบ
ทางตรง ค่าแรงทางตรงและค่าใช้จ่าย
ในการผลิตจะถูกกำหนดไว้ล่วงหน้าว่า
จะต้องใช้เป็นจำนวนเท่าใด และราคา
เท่าใดต่อจำนวน 1 หน่วยการผลิต

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ซึ่งกิจการสามารถนำอัตราดังกล่าว
มาคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าตาม
จำนวนที่ต้องการได้ทันที โดยไม่ต้อง
รอนกระทั่งผลิตสินค้าเสร็จ จึงจะรู้ว่า
สินค้าต่อหน่วยมีต้นทุนเท่าใด

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

แต่อย่างไรก็ตาม ต้นทุนมาตรฐาน
ที่กิจการกำหนดขึ้นอาจจะไม่เท่ากับ
ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ดังนั้นเมื่อสิ้นสุด
กระบวนการผลิตในช่วงระยะเวลาที่
กำหนด หรือจำนวนการผลิตที่กำหนด

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

กิจการจะต้องทำการวิเคราะห์เปรียบ
เทียบต้นทุนที่แท้จริง กับต้นทุน
มาตรฐานที่กำหนดไว้ว่ามีผลต่างที่
พอใจ หรือไม่พอใจ เพื่อแก้ไขปรับปรุง
ในการตั้งมาตรฐานต่อไป

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ประโยชน์ของต้นทุนมาตรฐาน

ต้นทุนมาตรฐานจะให้ผลดีที่สุด
เมื่อนำไปใช้กับต้นทุนช่วงของอุตสาหกรรม
ขนาดใหญ่ เนื่องจากมีการผลิต
เป็นจำนวนมาก และสินค้าทุกหน่วย

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

มีมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งช่วยในการตั้ง
มาตรฐานได้ง่าย โดยจะให้ประโยชน์
กับกิจการที่ใช้ระบบบัญชีต้นทุน
มาตรฐาน ดังต่อไปนี้

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

1. ช่วยในการวางแผน

การที่กิจการใช้ระบบต้นทุนมาตรฐาน จะสามารถทราบราคาของต้นทุนการผลิตของสินค้าต่อหน่วยก่อนที่สินค้าจะถูกผลิตเสร็จจริง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

2. ช่วยในการควบคุมต้นทุน

ประโยชน์ที่สำคัญที่สุดของต้นทุนมาตรฐานคือ การควบคุมต้นทุน เนื่องจากต้นทุนได้ถูกกำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานไว้แล้ว

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

3. ช่วยเป็นแนวทางกำหนดราคาขาย

ต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดขึ้นจะทำให้กิจการทราบต้นทุนต่อหน่วยของสินค้า ดังนั้น จึงสามารถกำหนดราคาขายได้โดยทันที

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

4. ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการลดต้นทุน

เนื่องจากจะต้องพยายามควบคุมต้นทุนให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อไม่ให้ถูกผู้บริหารพิจารณาว่าขาดประสิทธิภาพในการทำงาน

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

การตั้งมาตรฐาน

การจะใช้มาตรฐานให้ได้ผลดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความถูกต้อง ของการตั้งมาตรฐาน การกำหนดมาตรฐานจึงจำเป็นต้องทำอย่างระมัดระวัง และ

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

มีความละเอียดรอบคอบ วิธีการตั้งมาตรฐานจึงมีความสำคัญต่อระบบบัญชีมาตรฐาน เพราะผลต่างที่เกิดขึ้นจากการตั้งมาตรฐานโดยวิธีที่ไม่เหมาะสมอาจทำให้การวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ต้นทุนมาตรฐานจะตั้งตามส่วนประกอบของต้นทุน คือ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต การตั้งมาตรฐานของวัตถุดิบทางตรง และค่าแรงทางตรงจะประกอบด้วย

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

2 ส่วนคือ มาตรฐานด้านปริมาณ และ มาตรฐานด้านราคาซึ่งมีวิธีการหลายวิธี ส่วนค่าใช้จ่ายในการผลิตซึ่ง เป็นส่วนต้นทุนทางอ้อมอื่น ๆ อาจหาได้โดยใช้ข้อมูลในอดีตมาประกอบการพิจารณา

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

มาตรฐานค่าใช้จ่ายการผลิต

การควบคุมค่าใช้จ่ายในการผลิต ตามระบบต้นทุนมาตรฐานจะมีลักษณะเดียวกันกับการควบคุม วัตถุประสงค์ทางตรง ค่าแรงงานทางตรง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

แต่เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการผลิตประกอบด้วยค่าใช้จ่ายหลายชนิด ซึ่งบางชนิดมีส่วนความสัมพันธ์โดยตรงกับการผลิต และบางชนิดจะไม่มีส่วนความสัมพันธ์กับการผลิตเลย ดังนั้น แม้หลักการจะเหมือนกัน แต่วิธีการกำหนด และวิธีการ

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

วัตถุประสงค์จะแตกต่างกันกับวัตถุประสงค์ทางตรง และค่าแรงทางตรง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

อัตรามาตรฐานค่าใช้จ่ายการผลิต

การกำหนดมาตรฐานค่าใช้จ่ายในการผลิตระหว่างงวดต้องเป็นไปตามงบประมาณ การผลิตของงวดที่ทำการผลิตโดยมีขั้นตอนในการจัดทำดังนี้

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

1. จัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตระหว่างงวดขึ้น
2. ทำการแยกค่าใช้จ่ายตามงบประมาณดังกล่าวออกเป็นค่าใช้จ่ายคงที่ และผันแปร

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

3. คำนวณหาอัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตคงที่ต่อหน่วย ผันแปรต่อหน่วย และอัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมต่อหน่วยจากงบประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งอัตราที่คำนวณได้จะถูกใช้เป็นอัตรามาตรฐานของงวดนั้น

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ตัวอย่าง

บริษัท มาตรฐานดี จำกัด ผลิตสินค้าชนิดหนึ่งโดยมีแผนกบริการ 1 แผนก และแผนกผลิต 1 แผนก แผนกบัญชีต้นทุนได้ประมาณค่าใช้จ่ายในการผลิตของแผนกบริการและแผนกผลิตไว้ ณ กำลังการผลิต 4,500 ชั่วโมง ดังนี้

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต

ค่าใช้จ่ายผันแปร	แผนกบริการ	แผนกผลิต
ค่าแรงทางตรง	6,000	6,000
วัตถุดิบทางอ้อม	4,000	6,000
ค่าไฟฟ้า/น้ำประปา	<u>4,400</u>	<u>9,600</u>
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	<u>14,400</u>	<u>21,600</u>

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

งบประมาณค่าใช้จ่ายการผลิต

ค่าใช้จ่ายคงที่	แผนกบริการ	แผนกผลิต
เงินเดือนผู้ควบคุมงาน	-0-	30,000
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	-0-	10,000
ค่าประกันภัย	<u>10,800</u>	<u>3,200</u>
รวมค่าใช้จ่ายคงที่	<u>10,800</u>	<u>43,200</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>25,200</u>	<u>64,800</u>

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

เป็นส่วนแผนกบริการให้แผนกผลิต

ค่าใช้จ่ายผันแปร	แผนกผลิต
ค่าแรงทางตรง	12,000
วัตถุดิบทางอ้อม	10,000
ค่าไฟฟ้า/น้ำประปา	<u>14,000</u>
รวมค่าใช้จ่ายผันแปร	<u>36,000</u>

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

เป็นส่วนแผนกบริการให้แผนกผลิต

ค่าใช้จ่ายคงที่	แผนกผลิต
เงินเดือนผู้ควบคุมงาน	30,000
ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร	10,000
ค่าประกันภัย	<u>14,000</u>
รวมค่าใช้จ่ายคงที่	<u>54,000</u>
รวมค่าใช้จ่าย	<u>90,000</u>

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

คำนวณหาอัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตมาตรฐาน

การคำนวณหาอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตมาตรฐาน เพื่อใช้ในการคิดค่าใช้จ่ายการผลิตคิดเข้างาน จะทำโดยการหาอัตราความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายการผลิต

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เดือนเมือง

ตามงบประมาณกับความ สัมพันธ์ที่
กิจการเลือกเป็นฐานในการคำนวณ
เช่น....จากตัวอย่างได้ระบุไว้ว่าค่าใช้จ่าย
ในการผลิตจะมีความสัมพันธ์โดยตรง
กับค่าแรงทางตรง

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ดังนั้น การคำนวณหาอัตราค่าใช้จ่ายใน
การผลิตมาตรฐาน จะใช้ค่าแรงทางตรง
มาตรฐานเป็นฐานในการคำนวณ โดย
การคำนวณจะต้องคำนวณหาอัตรา
ค่าใช้จ่ายในการผลิต 3 ประเภทดังนี้

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

1. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปร
ต่อหน่วยมาตรฐาน
2. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตคงที่ต่อ
หน่วยมาตรฐาน
3. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อหน่วย
มาตรฐาน (ผันแปร+คงที่)

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ตามโจทย์ใช้ชั่วโมงแรงงานทางตรงเป็น
เกณฑ์ การคำนวณจะเป็นดังนี้

จำนวนหน่วยการผลิต	4,500
ชั่วโมงแรงงานทางตรง(1)	4,500
ยอดรวมค่าใช้จ่ายผันแปร(2)	36,000

การบัญชีต้นทุน 2 ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

ยอดรวมค่าใช้จ่ายคงที่(3) 54,000
ยอดรวมค่าใช้จ่าย
ในการผลิตตามงบ (4) 90,000

การคำนวณอัตราค่าใช้จ่ายการผลิตมาตรฐาน

อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปรมาตรฐาน

$$= (5) = (2) \text{ หาร } (1) = 8$$

$$= (6) = (6) \text{ หาร } (1) = 12$$

$$= (7) = (4) \text{ หาร } (1) = 20$$

บทสรุป

ต้นทุนมาตรฐาน คือกระบวนการ
ที่กิจการวางแผนต้นทุนในการผลิต
สินค้าต่อหน่วยชิ้นล่วงหน้า อย่างมี
หลักเกณฑ์

การตั้งต้นทุนมาตรฐาน

แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. มาตรฐานด้านปริมาณ
2. มาตรฐานด้านราคา

อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตมาตรฐาน

กำหนดได้ 3 ประเภทคือ

1. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตผันแปรต่อหน่วย
2. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตคงที่ต่อหน่วย
3. อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อหน่วย

การบัญชีต้นทุน 2

ครูสุภาพ เกื้อนเมือง

วิทยาลัยการอาชีพวังไกลกังวล

สวัสดีค่ะ

tuenmueng_s@hotmail.com Tel..086-710-3313